

Persmededeling

Werken met plaatselijke partnerschappen: een innoverende aanpak van NIRAS

Brussel, 16 december 1998 - De voorbereiding van het beheer op lange termijn van het laagactieve en kortlevende afval die vaak in het nieuws komt, maakt deel uit van de talrijke opdrachten van NIRAS. In de loop van de jongste vijftien jaar, heeft het dossier verscheidene ontwikkelingen gekend. De laatste was een gevolg van de beslissing van de Ministerraad van 16 januari 1998. Met deze beslissing verwierp de Ministerraad iedere voorlopige oplossing voor het beheer van dit afval op lange termijn, vertrouwde hij nieuwe opdrachten toe aan NIRAS, en beperkte hij de draagwijdte van haar onderzoekswerk. Bijgevolg heeft de instelling haar traditionele benadering van het probleem vervangen door een volledig nieuwe aanpak. NIRAS stelt iedere belangstellende gemeente voor samen een partnerschap op te richten. Deze partnerschappen moeten geïntegreerde bergingsprojecten uitwerken, en er zorg voor dragen dat deze een toegevoegde waarde inhouden voor de streek waar zij ingeplant zouden worden. NIRAS staat klaar om haar nieuwe werkwijze in praktijk te brengen, en organiseert op 16 december 1998 in Brussel een informatiedag over de plaatselijke partnerschappen. Deze informatiedag moet ook definitief het misverstand uit de weg ruimen dat hier en daar nog bestaat omtrent de lijst van de 98 mogelijk gunstige zones die door NIRAS gepubliceerd werd in 1994. Deze lijst wordt niet meer toegepast. Hij behoort voortaan tot de voltooid verleden tijd.

De aanwezigheid van radioactief afval in België is een gevolg van een maatschappelijke keuze. Zowat dertig jaar geleden heeft ons land inderdaad beslist een beroep te doen op kernenergie om de elektriciteitsvoorziening gedeeltelijk te waarborgen. Deze keuze hield onvermijdelijk in dat men vroeg of laat een oplossing moet vinden voor het beheer van het radioactieve afval. Het laagactieve en kortlevende afval vormt daarvan veruit het grootste pakket. Momenteel bedraagt het verzamelde volume ervan ongeveer 10 000 m³, dat komt overeen met de inhoud van twintig zwembaden. Zoals het radioactieve afval van de andere categorieën, wordt het verzameld bij Belgoprocess, de dochteronderneming van NIRAS, waar het verwerkt, geconditioneerd en in opslag gehouden wordt in afwachting van een veilige oplossing voor het beheer ervan op

lange termijn. Deze oplossing zal in de komende jaren door de regering worden gekozen uit de reeks mogelijke oplossingen die haar door NIRAS voorgelegd worden.

Tot voor kort heeft NIRAS een vrij traditionele werkwijze toegepast in haar onderzoek naar een oplossing op lange termijn voor het laagactieve en kortlevende afval. Maar vandaag, zowat vijftien jaar nadat de eerste studies aangevat werden, stelt de instelling een nieuwe werkwijze voor. De vroegere werkwijze werd geleidelijk op een volledig andere leest geschoeid. NIRAS werd daartoe aangezet, onder meer door de aanbevelingen van externe deskundigen, en door de beslissing van de Ministerraad van 16 januari 1998, waarbij iedere voorlopige oplossing werd afgewezen. Deze beslissing ging gepaard met nieuwe opdrachten, in het bijzonder de opdracht een nieuwe werkwijze uit te werken die de integratie van een bergingsproject op het plaatselijke vlak mogelijk maakt. Tegelijkertijd werd ook het onderzoeksterrein beperkt tot de vier bestaande nucleaire zones in België en tot de gemeenten die belangstelling tonen.

Hetgeen NIRAS vandaag aan iedere belangstellende gemeente voorstelt, is de gezamenlijke oprichting van een partnerschap. Deze plaatselijke partnerschappen zullen ieder verantwoordelijk zijn voor de uitwerking van één (of mogelijk twee) bergingsproject(en), die geïntegreerd moet(en) worden in een algemeen project dat voor de betrokken streek een toegevoegde waarde inhoudt. NIRAS is ervan overtuigd dat ze op deze wijze tegelijkertijd haar nieuwe opdrachten kan vervullen, die haar door de regering werden toevertrouwd, en rekening kan houden met de bezorgdheden en wensen van de maatschappij. De tijd waarin nationale instellingen grote infrastructuurwerken konden aanvangen, zonder vooraf overleg te plegen met de betrokken bevolking, is inderdaad voorbij. De burger wil vandaag meer dan vroeger zelf zijn toekomst bepalen. Hij wil mee de beslissingen nemen die hem aanbelangen en zelfs mee naar oplossingen zoeken.

De partnerschappen die NIRAS voorstelt, omvatten alle representatieve plaatselijke betrokkenen die belangstelling tonen en vertegenwoordigers van NIRAS. De plaatselijke vertegenwoordigers zijn natuurlijk de gemeentelijke overheden, maar ook de plaatselijke milieu-, beroeps- of socio-culturele verenigingen die bereid zijn zich in te zetten voor de ontwikkeling van een degelijk project. In de bestaande nucleaire zones omvatten zij ook de plaatselijke nucleaire exploitanten.

Ieder plaatselijk partnerschap zal een plaats zijn waar nagedacht en onderhandeld wordt, waar het overleg op plaatselijk vlak aanmoedigd wordt. Het partnerschap zal alle nodige gegevens verzamelen om een uitgebreid overzicht te maken van de gemeente en van de mogelijke vestigingsplaats(en). Het wordt daarbij begeleid door de Universitaire Instelling Antwerpen (UIA), de Fondation Universitaire

Luxembourgeoise (FUL) en NIRAS. Indien uit deze voorstudie blijkt dat de vooruitzichten gunstig zijn, zal het partnerschap de verschillende projectvoorstellen beoordelen die geformuleerd werden, alvorens er één uit te kiezen en volledig uit te werken. Het partnerschap kan evenwel twee voorstellen uitwerken, indien de streek wegens haar geologie zowel in aanmerking komt voor oppervlakteberging als voor diepe berging. Tenslotte zal het partnerschap verantwoordelijk zijn voor de informatie van de bevolking in alle fasen van het project. Overeenkomstig haar wettelijke opdracht, zal NIRAS verantwoordelijk zijn voor de technische aspecten van het project, en zal ze erop toezien dat de veiligheid gewaarborgd wordt. Zo zal de instelling de dubbele rol van partner en deskundige vervullen.

Om de nieuwe opdrachten, die de regering haar toevertrouwde, tot een goed einde te brengen, rekent NIRAS bijgevolg op de vrijwillige medewerking van de belangstellende plaatselijke gemeenschappen. Ze ziet hen als medewerkers, niet als gewone toeschouwers, en zal hen ertoe aanzetten dynamisch en innoverend te werk te gaan. NIRAS zal haar partners trouwens de nodige financiële en technische middelen bezorgen voor het uitwerken van hun respectieve voorstellen. Op die manier moet NIRAS in staat zijn de federale regering in de gelegenheid te stellen tegen het jaar 2001 of 2002 een geïntegreerd bergingsproject te kiezen, dat een toegevoegde waarde inhoudt voor de streek waar zij ingeplant wordt, terwijl het anderzijds op een brede sociale consensus berust.

Voor meer inlichtingen kunt u steeds contact opnemen met Evelyn Hooft, perswoordvoester van NIRAS, (02) 212 10 37, of per fax: (02) 212 10 40.